

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August – juni 2021-2022
Institution	Rybners HTX, Spangsbjerg Møllevej 72, 6700 Esbjerg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Biologi; C-niveau
Lærer(e)	Dorte Schmidt
Hold	1B, 1A

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Cellebiologi og biokemiske processer (NV grundforløb)
Titel 2	Makromolekyler
Titel 3	Fysiologi og sexologi
Titel 4	Genetik, molekylærbiologi og evolutions mekanismer
Titel 5	Økologi

Titel 1	Cellebiologi og biokemiske processer (NV grundforløb)
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi C+B</i> s. 5-15, 26-28, 31-36, 209-211 <i>Biologi i fokus:</i> s. 35-36, 138-140 <i>Biologi til tiden:</i> s. 40-41, 43-44, 122-123, 144-146 <i>Liv - grundbog i biologi:</i> s. 57-58, 72-73, 79-81 <i>Biokemibogen</i> s. 113</p> <p><u>Demonstrationsforsøg:</u> Farvediffusion i vand i forhold til temperatur Tæthed af molekyler</p> <p><u>Opgaver:</u> Osmotisk salinitets analyse Dykkerrefleks Kromatografi af plantefarvestoffer og/eller Fotosyntese og respiration</p> <p><u>Kernestof:</u> - cellebiologi: overordnet opbygning af pro- og eukaryote celler. cellens opbygning, forskellige celletyper, cellemembranen og membrantransport, minimumsloven, organisationsniveauer, introduktion til evolution</p> <p>- Biokemiske processer: fotosyntese, respiration og gæring respiration og fotosyntese. Mitokondrier og respiration, gæring og specielt laktatgæring</p>
Omfang	30 lektioner (uge 32-36, 38-41, 43, 45-46)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Udføre enkelte eksperimenter og undersøgelser i laboratoriet, værksteder og i felten - Bearbejde data fra kvalitative og kvantitative eksperimenter og undersøgelser og dokumentere eksperimentelt arbejde hensigtsmæssigt - Anvende enkelte matematiske repræsentationer, modeller og metoder til enkelte beregninger, beskrivelse og analyse - Anvendt relevante digitale værktøjer, herunder matematiske, i en konkret faglig sammenhæng - behandle problemstillinger i samspil med andre fag <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår færdigheder i skriftlig formidling af naturvidenskabeligt materiale, vurdering af indsamlede data, samt grundlæggende viden omkring celler og deres udseende, funktion og særegenhed.</p> <p><u>Evaluering:</u> mundtlige og skriftlige fremstillinger.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, skriftlig dokumentation, holdarbejde, elevaktiverende arbejdsformer

Titel 2	Makromolekyler
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi i fokus</i> s. 69-79, <i>Kroppen i fokus:</i> s. 105-113 <i>Liv - grundbog i biologi</i> s. 124-125</p> <p><u>Opgaver:</u> Enzymøvelsen; Hvordan skaffer man sig af med et lig? (Øvelsen kaldes også Bromelin øvelsen)</p> <p><u>Kernestof :</u> - makromolekyler: overordnet opbygning af biologisk funktion af carbohydrater, lipider, proteiner og DNA Opbygning, og funktion i kroppen, samt kilder, opbygning og nedbrydning af stof - enzym: overordnet opbygning og funktion Opbygning, struktur og funktion, eksempler på anvendelse</p> <p><u>Supplerende stof:</u> - problemstillinger og emner hvor biologi og bioteknologi spiller ind inden for biologisk produktion</p>
Omfang	15 lektioner (uge 47- 48, 50-51, 1)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvendelse af fagets viden og metoder til stillingtagen og perspektivering i forbindelse med samfundsmæssige, teknologiske, miljømæssige og etiske problemstillinger med biologisk indhold og til at udvikle og vurdere - Anvende fagbegreber, fagsprog og relevante repræsentationer og modeller til beskrivelse og forklaring af iagttagelser og enkelte biologiske problemstillinger - Analysere og diskutere data fra eksperimenter og undersøgelser med inddragelser af faglig viden, fejlkilder og usikkerhed <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse af sammenhængs mellem biologisk viden og dens anvendelse i teknologisk og erhvervsmæssig sammenhæng.</p> <p><u>Evaluering:</u> henholdsvis mundtligt og skriftligt.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, kvalitativ dataopsamling, rapportskrivning.
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, elevdiskussion, gruppearbejde, journalføring, elevaktiverende arbejdsformer

Titel 3	Fysiologi og sexologi
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi til tiden</i>; s. 36-44 <i>Biologi C+B</i> s. 93-98, 120-121 Biologi i udvikling: s. 136-145, 153-155 Bios 2 s. 86-89 <i>Liv - grundbog i biologi</i>: 132-139</p> <p><u>Opgaver:</u> Menstruations opgave – afkodning af figur</p> <p><u>Øvelse:</u> Seksuel spredning af sygdom</p> <p><u>Kernestof:</u> - fysiologi: oversigt over kroppens organsystemer, et udvalgt organsystems opbygning og funktion, forplantning og hormonal regulering Kroppens organer, homeostase, hormonal regulering, blod, kredsløb, hjerte, lunger, lidt om kondition og sundhed, diabetes, kønsorganer og menstruationscyklus</p> <p><u>Supplerende stof:</u> - problemstillinger og emner hvor biologi og bioteknologi spiller ind inden for sundhed, sygdom og medicin</p>
Omfang	24 lektioner (uge 2-6, 8-10)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uddrage og anvende teori fra kildemateriale, om biologiske emner - videnskabelig og biologisk vurdering af egen og andres levevis - forståelse af kroppens funktioner, og konsekvenser af egen valg af levevis på kroppens sundhed og funktion - forståelse for samspil mellem kroppens ydre og indre miljø <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse for kroppens overordnede systemer og hvordan det de indtager og det de foretager sig spiller ind på kroppen og dens funktioner.</p> <p><u>Evaluering:</u> henholdsvis mundtligt og skriftligt.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, dataopsamling, anvendelse af it, journalføring, elevaktiverende arbejdsformer

Titel 4	Genetik og molekylærbiologi og evolutionsmekanismer
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi C+B</i>; s. 62-64, 157-168, 172-176 Bios 1: s. 32-35 <i>Biologi i udvikling</i> s. 230-232</p> <p><u>Opgaver:</u> Codonøvelse og proteinstafet (kun lavet af 1B) Forskellige små øvelser om genetik og nedarvning</p> <p><u>Øvelser:</u> Elektroforeseøvelse - Hvem har efterladt DNA.</p> <p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - makromolekyler: overordnet opbygning af biologisk funktion af carbohydrater, lipider, proteiner og DNA DNA's opbygning og funktion, replikation, transkription, translation - genetik og molekylærbiologi: det centrale dogme, mutation kromosomer, gener, alleller, mutation, simpel Mendelsk nedarvning - evolutionsteori: eksempler på evolutionsmekanismer
Omfang	15 lektioner (uge 11-14, 16)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Demonstrerer forståelse af sammenhænge mellem fagets forskellige delområder - Demonstrerer viden om fagets identitet og metoder <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse af sammenhængs mellem levendeorganismers udseende og funktion og evolutionær selektion</p> <p><u>Evaluering:</u> henholdsvis mundtligt og skriftligt.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, kvalitativ dataopsamling, rapportskrivning.
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, elevdiskussion, gruppearbejde, journalføring, elevaktiverende arbejdsformer

Titel 5	Økologi
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi C+B</i>; s. 212-214, 222-225, <i>Biologi til tiden</i>; s. 119-125 (ikke 122-123) <i>Liv - grundbog i biologi</i>: s. 290-296</p> <p><u>Opgaver:</u> C-kredsløb Økosystemer</p> <p><u>Andet:</u></p> <p><u>Kernestof :</u> - økologi: samspil mellem arter og deres omgivende miljø, energiomsætning i økosystemet og biodiversitet Økosystemer, fødekæder og fødenet, abiotiske og biotiske faktorer, C-kredsløbet, trofiskenniveauer, Biodiversitet og naturforvaltning</p> <p><u>Supplerende stof:</u> - problemstillinger og emner hvor biologi og bioteknologi spiller ind inden for bæredygtighed og miljøbeskyttelse</p>
Omfang	15 lektioner (uge 17-21)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Demonstrerer forståelse af sammenhænge mellem fagets forskellige delområder - Demonstrerer viden om fagets identitet og metoder <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår færdigheder i mundtlig og skriftlig formidling af naturvidenskabeligt materiale, vurdering af indsamlede data, samt viden om grundlæggende begreber inden for økologi og naturforvaltning.</p> <p><u>Evaluering:</u> henholdsvis mundtligt og skriftligt.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, eksperimentelt arbejde, dataopsamling, klassediskussion, journalføring, elevaktiverende arbejdsformer; felttursarbejde

Undervisningsbeskrivelse

Termin	August – juni 2022-2023
Institution	HTX, Spangsbjergmøllevej 72, 6700 Esbjerg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Biologi; B-niveau
Lærer(e)	Dorte Schmidt
Hold	Biologi B valghold

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Økologi og Koralrevet
Titel 2	Infektionsbiologi
Titel 3	Neurologi
Titel 4	Genetik
Titel 5	Evolution

Titel 1	Økologi og Korallrevet
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u></p> <p><i>Biologiens Abc s. 84</i> <i>Biologi i fokus s. 133-137, 144-148</i> <i>Biologi i udvikling B s. 150-153</i> <i>Liv s. 144-145</i> <i>Biokemibogen s. 109-119</i> <i>Efteråret og bladfarver</i> <i>Økologibogen; s. 34-40, 49-50, 163-183</i></p> <p><u>Øvelser:</u></p> <p>Klorofyls absorptionsspektrum Dissektion af blomst Bestøvningsstrategier hos vilde blomster Økosystemer og klimaforandringer</p> <p><u>Små opgaver;</u></p> <p><u>Videomateriale:</u></p> <p>Planters reproduktion Planters opbygning og reproduktion Fotosyntesens lysproces Biologiske gradienter Symbioseformer Væsketransport i planter Koralrevet 101</p> <p><u>Kernestof :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - økologi: samspil mellem arter og mellem arter og deres omgivende miljø, energistrømme i økosystemet, eksempler på stofkredsløb og biodiversitet. Fotosyntesens lys- og mørkeproces, klorofyls absorptionsspektrum, opbygning og nedbrydning af organisk stof, trofiskniveauer, C-kredsløb, N-kredsløb, nedbrydere og planters rolle i økosystemer, næringsstofoptagelse og symbioser, miljøbeskyttelse og naturforvaltning. Koralpolypper og furealger, fisks reproduktion og livscyklus, koralblegning - biokemiske processer: fotosyntese, respiration Fotosyntesens lys- og mørkeproces - cellebiologi: dyre-, plante-, svampe- og bakteriecellers overordnede opbygning og membranprocesser Planteceller, fotosyntesens delprocesser, phloem og xylem, planters bestøvning, formeringsformer og frøspredning - mikrobiologi: vækst og vækstfaktorer N-kredsløb + rodknoldsbakterier <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - problemstillinger inden for miljøbeskyttelse økosystemerg og globalopvarmning
Omfang	55 lektioner (uge 32-36 + 38-41 + 43-44)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - anvendelse af biologisk tankegang i forbindelse med miljøbeskyttelse

	<p>- redegøre for eksempler på praktisk anvendelse af biologisk viden, biologiske processer og teknologi i produktion, miljøbeskyttelse samt sygdomsforebyggelse og -behandling</p> <p>- analysere og diskutere samfundsmæssige og bioetiske perspektiver i tilknytning til problemstillinger med biologisk indhold.</p> <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse for problematikken i forbindelse med menneskeskabt produktion og industri samt miljø og forurening. Eleven opnår færdigheder i henholdsvis selvstændige - og gruppebaserede arbejdsformer indenfor laboratoriearbejde og anden naturvidenskabelig arbejdsmetode. Ydermere vægtes det at eleven bliver i stand til at anvende gammel viden i nye sammenhænge.</p> <p><u>Evaluering:</u> skriftligt</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, feltarbejde, laboratoriearbejde, rapport og journalskrivning

Titel 2	Infektionsbiologi
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Bioteknologi 4 s. 7-14, 17-20, 23-28, 38-44</i> <i>Bioteknologisk forskning s. 127-132</i> <i>Biologi i fokus s. 109</i> <i>Mikrobiologibogen s. 17-22, 27-28, 75-80, 88-89</i> <i>Immunologi s. 28-33, 37-40</i> <i>Livets koder s. 58-64</i> <i>Biologi C+B: s. 13-15, 146-151</i> <i>Fysiologibogen s. 112-113, 115-116</i></p> <p><u>Øvelser:</u> Resistensbestemmelse af mundhulebakterier Epidemien Mdt. fremlæggelse om forskellige vaccintyper</p> <p><u>Små opgaver:</u> Design en epidemi Den bakterielle vækstkurve som model for en epidemi</p> <p><u>Videomateriale:</u> DR dokumentar: Døden tager de unge - Historien om den spanske syge Ted Talk; Bonnie Basler - How bacteria talk? Ted ed; How does your immunesystem work? The surprising reason you feel bad when you're sick</p> <p><u>Kernestof :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cellebiologi: dyre-, plante-, svampe- og bakteriecellers overordnede opbygning og membranprocesser Bakterier og plasmider, kræftceller - virus: opbygning og formering Forskellige virustyper (dobbelt DNA + RNA, enkelt DNA + RNA), virusopformering og behandlingsmuligheder - mikrobiologi: vækst og vækstfaktorer Bakteriel- (viral- / epidemisk-) vækstkurve, bakterielle vækstparametre - fysiologi: oversigt over kroppens organsystemer, forplantning, åndedrætssystem, blodkredsløb, immunforsvar og hormonal regulering Lymfesystemet og karsystemet Homeostase. Immunforsvaret - opbygning og celler, immunrespons, epidemier. Vaccinationstyper her bl.a. mRNA vaccine - makromolekyler: opbygning og biologisk funktion af carbohydrater, lipider, proteiner og nucleinsyrer Immunoglobuliner, antigener - evolutionsteori: biologisk variation og selektion. Resistensudvikling og normalfordelingen af genetisk bestemte egenskaber - kræft udvikling og behandling
Omfang	45 lektioner (uge 45-51 + 1-3)

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - viden om antibiotika funktion og anvendelse, og konsekvensen af forkert/over anvendelse - grundlæggende forståelse for kroppens immunforsvar og dets funktioner - analysere og diskutere samfundsmæssige og bioetiske perspektiver i tilknytning til problemstillinger med biologisk indhold <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår færdigheder i behandling og visuel fremstilling af komplekse datasæt.</p> <p><u>Evaluering:</u> Eleverne forventes nu at være så selvkørende i laboratoriet at de uden videre kan takle selv vanskelige øvelser uden større hjælp. Desuden forventes det at eleverne kan gennemskue mere komplekse datasæt.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Tavleundervisning, laboratoriearbejde, naturvidenskabelig rapport skrivning, journalføring</p>

Titel 3	Neurologi
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Fysiologibogen: s. 18-29</i></p> <p><u>Øvelser:</u> Afstand mellem sanseceller</p> <p><u>Små opgaver:</u></p> <p><u>Videomateriale:</u> Nervesystemet</p> <p><u>Andet:</u></p> <p><u>Kernestof:</u></p> <p>- cellebiologi: dyre-, plante-, svampe- og bakteriecellers overordnede opbygning og membranprocesser Neuroner, ionkanaler og ionpumper, membrantransportprocesser</p> <p>- fysiologi: oversigt over kroppens organsystemer, forplantning, åndedrætssystem, blodkredsløb, immunforsvar og hormonal regulering Nervesystemet</p> <p><u>Supplerende stof:</u> - problemstillinger inden for sundhed Forgiftning af nervesystemet</p>
Omfang	10 lektioner (uge 4-5)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <p>- Fokus lægges på at eleverne forstår den basale biologi i hvordan en nerveimpuls ledes og videreføres mellem neuroner</p> <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse for sammenhæng elektriske impulser og kemiske impulser i nervebanerne.</p> <p><u>Evaluering:</u> opsamling på klassen</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde, klassediskussion

Titel 4	Genetik
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi i fokus s. 16-17, 81-85, 123-125, 128</i> <i>Liv s. 145-149</i> <i>Biologiens FG s. 69-70</i> <i>Genetikbogen B+A s. 57-59</i> <i>Biologibogen; s. 207-210, 214-216</i></p> <p><u>Øvelser:</u> Blodtypebestemmelse</p> <p><u>Små opgaver:</u> <u>1 gens nedarvning</u> 2-gens-2-allel nedarvning Epistasi opgave - grønne øjne X-bundet recessiv nedarvning Kønsbundet nedarvning Stamtræsanalyse</p> <p><u>Videomateriale:</u> Meiose Punnett square analisis (krydsningskemaer) Pedigrees (stamtræsopstilling) Mendelsk genetik</p> <p><u>Andet:</u> The blood typing game Utah University: Learn genetics + pigeon breeding:</p> <p><u>Kernestof :</u> - genetik og molekylærbiologi: nedarvningsprincipper, replikation, proteinsyntese, mutation, mitose, meiose og genteknologi Meiose og mitose, kønnet og ukønnet formering Mendelsk nedarvning, 1-gens og 2-gens nedarvning, ikke-Mendelsk nedarvning (kort), ABO og Rhesus systemet, stamtræsanalyse, kønsbundet nedarvning</p> <p><u>Supplerende stof:</u> - problemstillinger inden for bioetik Designerbaber, ingen Downs børn, super mennesker</p>
Omfang	20 lektioner (uge 6 + 8 + 10-11)
Særlige fokuspunkter	<p><u>Kompetencer og fokuspunkter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokus lægges på at eleverne forstår at genetik og nedarvningsformer - Laboratoriearbejde med fokus på nye metoder (antigen-antistof reaktioner + gelelektroforese) <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse for sammenhæng mellem genetisk variation, selektion og evolution. Eleverne opnår færdigheder i henholdsvis selvstændige - og gruppebaserede arbejdsformer inden for laboratoriearbejde og anden naturvidenskabelig arbejds metode.</p> <p><u>Evaluering:</u> skriftligt.</p>

Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde, klasses Diskussion
-----------------------------------	---

Titel 5	Evolution
Indhold	<p><u>Anvendt litteratur:</u> <i>Biologi C+B: s. 62-68, 172-175</i> <i>Biologi i fokus s. 107-120 + 129-130</i> <i>Bios 2 s. 244-245</i> <i>Bios 3 s. 137-147</i> <i>Bioteknologi 6; Tema 12 – Molekylær evolution s. 42-46</i> <i>Genetikbogen B+A s. 109-113</i> <i>Biologiens F-G s. 12-15</i> <i>Liv s. 18-22</i></p> <p><u>Øvelser:</u> På jagt efter mor og far Hominider - kranie morfologi Hawkins forsøget – forsøg omkring hvordan evolution foregår</p> <p><u>Små opgaver:</u> Slægtskab mellem arter Artsdannelse hos mumoer Mutationer Selektion</p> <p><u>Videomateriale:</u> What is natural selection? What is evolution? There was no first human Epigenetic Speciation</p> <p><u>Andet:</u> Bear Game</p> <p><u>Kernestof :</u> – evolutionsteori: biologisk variation og selektion Selektion og nishedannelse, genetisk variation, artsdannelse selektionstryk, udvælgelse, genetisk variation, normalfordeling, evolutionen som den teori der giver alt biologi mening, intelligent- design. Epigenetik. arv, miljø, Homo sapiens og vores stamtræ – makromolekyler: opbygning og biologisk funktion af carbohy- drater, lipider, proteiner og nucleinsyrer replikation, mutation og genetisk variation</p> <p><u>Supplerende stof:</u> – problemstillinger inden for sundhed, sygdom og medicin Mennesket som evolutionær faktor – problemstillinger inden for miljøbeskyttelse og bæredygtig- hed mennesket som evolutionær faktor</p>
Omfang	30 lektioner (uge 12-13, 15-19)
Særlige fo- kuspunkter	<u>Kompetencer og fokuspunkter:</u> – analysere og diskutere samfundsmæssige og bioetiske perspektiver i tilknytning til problemstillinger med biologisk indhold

	<p>- gennemgang af forskellige videnskabsteorier og argumentationsanalyse i forbindelse med evolutionsteorien (Mendel, Darwin og Lemarck)</p> <p><u>Progression:</u> Eleverne opnår forståelse for sammenhæng mellem livsstil og miljø, samt forståelse for økosystemer og disses kompleksitet og sårbarhed over for selv små miljø ændringer.</p> <p><u>Evaluering:</u> løbende klasse diskussioner</p>
Væsentligste arbejdsformer	Tavleundervisning, klassediskussioner, pararbejde